

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 31. МАРТА 1896.

БРОЈ 14.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину	6 динара
на популарнији	3 "
За стране земље на годину	9 "

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТИПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По решењу г. министра Војеног од 21. марта тек. год. Ф.Б.М. № 1585. и претпису команданта дунавске дивизијске области од 15. марта тек. год. № 1133. и наређењу команданта VII пуковског округа од 28. тек. мес. № 2498. имају сви обvezници свију позива, јединица и родова оружја доћи на прозив и повери спискова.

Пошто су за ову годину израђени спискови по азбучном реду, то ће се овај прозив извршити овим редом:

8. априла доћи ће на прозив они обvezници редовне војске I и II позива народне војске којима име почиње са словима А. Б. В. Г. Д. Ђ. и Е.

9. априла доћи ће на прозив они обvezници сва три позива којима име почиње са словима Ж. З. И. Ј. К. Л. Ђ. и М.

10. априла доћи ће на прозив они обvezници сва три позива којима име почиње са словима Н. О. П. Р. С. Т. У. Ф. Х. Ц. Ч. К. и Ш.

Прозив овај извршиће се на Тркалишту код општинских барака.

Како су приликом овогодишњега превођења и сви државни чиновници увршћени у позиве који им по годинама старости припада то ће и они сви на овај прозив доћи.

Приликом овог прозива извршиће се и упис оних који до сада никде нису били уписанти. Ко овом приликом од уписа изостане искусиће казну прописану чланом 88. зак. о устројству војске, а то да ће бити кажњен војним судом новчано од 500—1000 динара или затвором од 3—6 месеци.

Почетак прозива почиње тачно у 8 сати пре подне и траје цео дан.

Саопштавајући предње Суд општине града Београда позива све обvezнике без разлике како оне уписанте у редовну војску тако и оне уписанте у I и II позив народне војске да по изложеном реду и означеног дана на означеном месту представу ради прозива, повере и уписа.

Од суда општине града Београда.

О.В.Бр. 426. 29. марта 1896. год.
Београд.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
1. марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Мих. Павловић, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Дим. Милојевић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Никола Бошковић, Дамњан Стејковић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Јарослав Везуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. фебруара 1896. год. и учињене су ове измене и допуне:

У одлуци КЊБр. 126, да је одбор решио, да се ово земљиште уступи друштву у својину, али, док се ово не одобри од надлежних фактора, да друштво ово земљиште може уживати; у реферату одлуке КЊБр. 127 да се речима: „као што уговор о трамвају гласи“ дода „закључен између општине и концесионара.“

II

Приступљено је продужењу дебате и решавању о статутима безименог друштва, које жели да предузме концесију за осветљење.

Одмах пре дебате председник општине саопштио је одбору, да одборник г. Коста Петро-

врло важну улогу, као отправљач војних послова.

По заузети Смедерева Срби скренују пажњу Шапцу и Јаков Ненадовић отпочеју купити што више војске и спремати се, да заузме Шабац. Турци Шапчани видевши то, како их мало беше на броју, заиштују помоћи од Мехмеда Видajiћа из Босне. Овај им посла нешто војске. Њих у почетку јануара 1806. г. дочека по Лука Лазаревић и сужије их. На то се прикупију још више Турака и сад отпочну борбе у већој мери. У том дође Кара-Борђе и Јаков Ненадовић к српској војсци, која се око Лешнице и Рајтоваче упорно борила с Турцима. Борба је била све јача и најзад, кад се око половине јануара ране Кара-Борђе и Јаков, Срби оступе до Јеленче близу Шапца. Турци за њима под Мехмед-Видојевићем и Асан-пашом дођу у помоћ Шапцу 30. јануара, и одмах сутра дан нападну на Србе. Они су се с почетка добро држали, али најзад почну малаксавати, пред навалом јачег непријатеља; али у одсудном часу Петар Молер и Макарије, калуђер као-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе најрадио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

После постигнутих успеха или како прота М. Ненадовић вели „опијени трима славним победама“ (на Краљеву, Ужици и Иванковицу,) војводе ваљевске нахије позову Кара-Борђа у Боговађу 15. Августа 1805. г. да за исте Богу благодаре и да њега наново међу народом за врховног војводу прогласе. Кара-Борђе на то позове њих у Борку код кнез Симине куће. Они дођу са 400—500 најотменијих људи. На скуштини у Борку, на заузимање противно, а по савету Русије, установе „правитељствујући совјет.“ Прота по овлашћењу одабре шест људи, а за секретара, који је био све и сва, узме Божју Грујевића

и по налогу Кара-Борђевом оде са совјетом у манастир Вольачу, а одатле се мало доцније, због оскудице у храни, премести у Боговађу. Совјет је — сличан данашњем министарству — делио власт с Кара-Борђем, али ауторитет овога био је још и одвеше јак.

Уредивши на овај начин како тако унутар ју управу Кара-Борђе се упути Смедереву, да казни Турке за убиство Ђушино, јер после борбе на Иванковцу није се много обзирало на то, што је то царски град. Њему дође из пожаревачког краја Миленко Стојковић с доста војске, па 8. септембра отпочну борбу и убрзо сагнају Турке у град. Они су се доста дуго држали, и упорно одбијали нападе српске. Најзад малаксавши предаду град 8. новембра. Већи део Турака одсели се Дунавом у Видин, а неки остану и даље. Кара-Борђе из Боговађе пресели совјет у град смедеревски, где је остао до заузета Београда. За команданта Смедерева постави Младена Миловановића⁽¹⁾, који би изабран и у совјет, одакле је после играо

⁽¹⁾ Споменик XIX. срп. краљ. акад. стр. 7—8.

вић не може доћи у данашњу седницу али да је изјавио, да је о овој ствари у прошлјој седници све казао што је имао и да и сада остаје при томе. После дуже дебате одбор је на предлог одборника г. г. Михајла Павловића и Љубе Марковића решио,

усваја се у свему извештај поверништва АБр. 1262, с тим, да суд општински састави одговор господину Министру народне привреде, у смислу овог извештаја а у коме ће се одговору на првом месту нагласити, да ће општина код овоземаљских власти тражити, да се седиште трамвајског друштва премести у Београд као што и гласи уговор закључен између општине и концесионара о грађењу и експлоатацији трамваја. Тај концепт одговора да се поднесе одбору на одобрење.

III

Поводом тим, што је седиште безименог друштва трамваја града Београда изван Београда, што је противно уговору, и поводом тим, што је протест општине београдске о овоме изјављен господину министру народне привреде приликом потврђивања статута овог безименог друштва, — остао безуспешан, одборник г. Михајло Павловић предлаже, да се судским путем прибави важност уговору о трамвају и да се примора друштво трамваја града Београда, да своје седиште са стране премести у Београд,

Одбор је одлучио,

да се о овоме предлогу решава у првој седници за овом.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
4. марта 1896. год.

Председавао председник општине г. Мијајло М. Богићевић Присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г.г. Драг. Стаменковић, Стеван П. Поповић, И. Ковачић, Сава М. Чевапчевић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Тих. Ј. Марковић, Љуб. Марковић, Мих. Павловић, Влад. М. Ђорђевић, Дим. Милојевић, Др. Никола Х. Николић, Др. Војислав М. Суботић, Дамјан Стојковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 1. марта 1896. године, и примљен је без измена.

нички, нападну Турке с леђа и нададу страшну вику, што Турке збуни, те побегну натраг у Шабац.

За време ове борбе око Шапца соколски Турци навале на ваљевску нахију, почетком фебруара, и опљене је, за њима се одмах упути Кара-Ђорђе и сузије их Соколу. Почетком априла на 5 800 Турака опет испадну у ваљевску нахију, али њих код Чуруга узненаде Јаков Ненадовић и поп-Лука, и с почетка их збуне, ну будући многобројнији они навале на њих и тек кад Србима дође у помоћ Милован Гробовић и Молер с Кличевца, код Турака завлада неред, и Срби у бежају потуку их на 2 800. Доцније у јуну покуша још једном Хади-бег сребрнични с великим војском на ваљевску нахију. Код Братачића 20. јула удружен Срби потуку Турке — и тим је одбијен и трећи насталај соколских Турака на ваљевски крај. Кара-Ђорђе ту остави Недића Гробовића и Кедића, да чувају овај крај од турских упада.

После боја на Чуругама Срби се приближе Шапцу и иза омањих судара — којом приликом задобију једну шајку с топом — реше се да 13. маја 1806. на-

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1693, 1696, 1710 и 1720, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања: Стева Добривојевић адвокат; Давид Алкалај адвокат; и Мијајло Петровић магационар фабрике дувана; да су му непознати: Новак Дридаревић трг. помоћник, и Марија жена Жике Баљића овд. свирача.

III

Одборник г. Мих. Павловић пита: а има ли општина што да потражује од друштва трамваја београдских и на основу чега;

б. дознао је да трамвајско друштво од својих службеника наплаћује по 2 динара на име порезе; пита, да ли за ово зна пореско одељење и да ли друштво тај наплаћен новац на име порезе предаје пореском одељењу.

Председник је одговорио,

односно првог питања: да општина има да прима од трамвајског друштва само на име трошаринске таксе за кола трамвајска што у вароши улазе, и да ће то своје примање моћи реализирати тек по пресуди изборног суда на којој изборни суд сада ради, а донде ће се као и досад друштво само задуживати;

односно другог питања да је ова околност позната пореском одељењу и надлежној полицији власти, јер је надзорна комисија о томе известила те власти.

IV

Сходно решењу одборском од 1. марта 1896. године председник износи одбору на одобрење концепт одговора односно примедба општине београдске на статуте безименог друштва што жели узети на себе експлоатацију електричног осветљења у Београду.

По прочитању тога концепта одбор је решио да тај одговор г. Мин. народне привреде овако гласи:

„Господин Министар изволео је актом својим од 22. Јануара 1896. године, ПБр.

падну на Шабац, и да га заузму. Распоред је добро изведен, само што Цинкар Јанко промашишајком град, те не нападе на време на доњу капију, а Турци добију времена, те свом снагом сузију Србе са сува.

Чупићи и прата Смиљанић сузијали су у Китогу навале босанских Турака Шапцу. Најважнији су сукоби од 23. маја, када је прата Смиљанић потукао Дервиш-бега градачког, који је био упао у Мачву и враћао се с пљеном; и 25. маја када Стојан Чупић намами Турке на заседу и страшно их потуче, па им и цебану запали(1).

Док се ово догађало на Шапцу и у ваљевској нахији, Срби на другом крају нису седели скрштенih руку, већ су се пожурили да и даље прошире устанак, јер се више нису имали да осврћу на суврену власт султанову, пошто су већ радије с њим прекршили битком на Иванковићу. Миленко Стојковић војвода пожаревачког краја по Божићу 1805. заузме Пореч, па се утврди у њему и завлада

342 упутити општини београдској на оцену статуте безименог друштва, на које намерава Српско-Француско друштво да пренесе концесију за осветљење Београда добивену од општине београдске.

„Суд и одбор општине београдске ценили су ове статуте и сравнили их са уговором, који је општина београдска закључила са Периклем Цикосом, 3. августа 1891. године а који је уговор доцније пренет на Српско-Француско друштво за осветљење и жељезнице, — па је нашао, да се ови статути у многоме кося са тим уговором што се под прилаже, да се овим статутима осуђуја права општинска стечена уговором и да се истима спречава и државна и општинска контрола над радом тога друштва.

„Пре него што би се детаљније изложиле те несугласице Суду је част да по решењу одбора ово примети.

„Кад је у 1894-тој години Српско-Француско друштво за осветљење и жељезнице поднећо господину Министру Народне Привреде на потврду статуте безименог друштва трамваја града Београда, господин Министар изволео је актом својим од 25. Јула 1894. године ПБр. 2688 доставити општини те статуте на оцену и општина је београдска учинила своје примедбе актом од 30. Јула 1894. год. АБр. 4686.

„У тим примедбама општина је јасно и разговетно означила у чему се ти статути не слажу са уговором о грађењу и експлоатацији трамваја. Напоменула је да уговор о трамвају тражи, да седиште концесионара буде у Београду а не у Бриселу као што се тим статутима предвидело.

„Необзирући се на овај протест и примедбе општине београдске господин Министар изволео је потврдити Статуте безименог друштва трамваја града Београда

Дунавом. У фебруару 1806. г. његове чете пронирале су у Краину и 23. фебруара заузму и Неготин, па се опет врате у Пореч.

Младен Миловановић с повећом војском заузме Крушевач почетком 1806. г. па војску остави на повијарцима Јастреба. Петар Добрњац са Стеваном Синђелићем и другим упути се Нишу и у фебруару 1806. г. убрзо очисти и заузме Параћин, Ражањ и Алексинац. Видећи то Турци напусте Гурију и оду Нишу, те тако цела Ресава буде ослобођена. По заузењу Алексинца Срби по плану Ђикића, који је био капетан у Кесарији, подигну утврђења на Делиграду. А кад се сазна, да се Турци у Нишу спремају, онда Добрњац са осталим војводама још боље утврди и поседне пут из Ражња за Алексинац. Овим делиградским утврђењима осигурана је Србија од навале турске од стране Нишу(1).

У самом почетку 1806. г. Срби су гле дали да нађу ма где помоћи. Да то постигну пошљу Проту Матију и секретара

(1) Годишњица Н. Чупића, књ. XIII. стр. 185—190 и 194—199. — Ненадовић М. Мемоари, стр. 141—149

онако како су поднесени, услед чега је пренос извршен и то безимено друштво од оног доба експлоатише трамваје београдске.

„Општина београдска три због тога млого, јер не може да премора тог најновијег концесионара да своју радњу саобраћава уговору и да поштује права општинска што проистичу из тога уговора. А не може да га примора с тога, што је седиште друштва изван домаћаја Српских власти, изван домаћаја контроле државне и општинске и што друштво то, одговарајући на протесте општинске, позива се на своје статуте, које је, вели, Српска државна власт одобрила. То друштво сада врши само оне одредбе уговора које идуњему у корист, а кад што на штету општине ради, ту своју радњу правда томе, што није противна статутима његовим, што ту радњу допуштају статути и т. д.

„Општина неће моћи и даље трпети да најновији концесионар за експлоатацију трамваја омаловажава уговор и уговорна права општинска те ће с тога у најкраћем року приступити судским корацима да судском пресудом прибави важност уговору и њеним правима, а најглавније, да безимено друштво трамваја града Београда примора да своје седиште премести у Београд.

„Учинивши ову напомену Суду и одбору општинском част је дати своје примедбе на статуте безименог друштва на које се мисли пренети концесија за осветљење:

а; Члан први статута према члану 65-ом уговора недовољно је јасан, јер у члану 65-ом уговора изричније је одређена дужност и пуномоћство лица, које ће друштво за време трајања уговора заступати;

б; Члан трећи статута не одговара члановима 55-ом и 58-ом уговора;

совјета Божу у Бечу, да моле ћесара, да преда молбу за руског цара, те да пораде код Порте да се измире с Турцима, којима су они преко бечког двора послали поново молбу за измирење⁽¹⁾. Како Наполеон I у то време беше прекршио снагу Аустрије, а Русе у више прилика потукао, то се Срби од њих нису могли надати каквој већој користи, ма да су им обе стране обећавале, да ће се за њих заузети. Ну према њиховом тешком положају, а због великог уплива француског у Цариграду, нису ни могли успети баш и да су покушали. С тога се Кара-Ђорђе обрати првим и најближим сродницима — браћи својој у Цр. Гори. Он замоли владику Петру Петровића, да са својом војском нападне Турке Босанце, те да их тиме смете, да не наваљују на Србију. Ну владика Петар, ратујући за рачун Руса против Француза, у то време, по Боци Которској и Далмацији, и сам је требао туђе помоћи, те немогаше одговорити молби Кара-Ђорђевој. План Кара-Ђорђев о заједничком делању оба племена на жалост остале само план, који ће се тек

в; Члан седми исто тако не одговара 57-ом и 58-ом уговора;

г; Члан 70-ти уговора опредељује да делење награде може бити само из друштвеног, а не из капитала друштвеног чему се противи други став члана 14-ог статута;

д; Члан двадесети статута не може се никако примити, јер је противан одредбама члана 70-ог уговора;

ђ; исто тако члан 21-ви статута противан је члану 65-ом уговора, и за то се не може примити;

е; члан 37-ми статута није редигован према члану 58-ом и 70-ом уговора;

ж; код члана 38-ог статута у другом одељку да се дода још: „као и Српској Влади;

з; члан 44-ти статута не слаже се са члановима 55 и 58 уговора;

и; члановима 45-ом 46-ом и 47-ом статута прописани начин ликвидације противан је законима земаљским;

ј; члан 49-ти статута не одређен је према члану 65-ом уговора;

„Поред ових примедаба општини је част још и ово да дода:

„Природа послана, којим ће се занимати ово друштво, захтева неодступно да седиште друштвено буде у Београду, иначе ако тога не буде нити ће моћи општина утицати да осветљење Београда буде као што треба (а да је непрекидни утицај за ово потребан доказује само досадашње осветљење Београда), нити ће моћи г. Министар народне привреде вршити контролу над радом и књигама тога друштва.

„По члану 58-ом уговора општина има права после 16 или 26 година на откуп целе инсталације по цени коштања са извесним одбитком.

„Да би општина ово своје право осигурала, и попто друштво досада није по-

казало општини рачун коштања инсталације, општини је част умолити госп. Министра, да би пре потврђења ових статута извелео изискати од друштва рачун коштања покрепљен потребним документима.

„Ако општина београдска не би имала разлога да чини примедбе на поднесени рачун коштања, госп. Министар би тада извелео потврдити ове статуте, пошто се претходно учине у њима измене и допуне према овим примедбама.

„И напослетку, да би општина и после овога и после поднетог рачуна коштања могла водити контролу над издачима, учитељима за преширање и усавршавање данашње инсталације, моли се госп. Министар да би извелео у статуте донети и ову одредбу:

„На крају свакога месеца друштво за осветљење града Београда биће дужно да подноси Министру народне привреде и општини града Београда детаљан рачун својих издатака, односних се на инсталацију електричног осветљења, и да су како Министар народне привреде тако и општина овлашћени да се прегледом књига увере у истинитост поднесених рачуна. По себи се разуме да књиге друштвене морају бити пагиниране, трговачким судом потврђене и на Српском језику вођене“.

V

Поводом предлога одборника г. Мијајла Павловића, учитељеног у прошлјој седници одборској, да се подигне парница против друштва трамваја града Београда и да се тим путем друштво примора, да своје седиште премести у Београд и да тиме испуни обвезу своју према општини по уговору, — одбор је решио,

да општина београдска поведе парницу код изборног суда против безименог друштва трамваја града Београда, и да тражи, да суд изборни пресуди да то друштво буде дужно, да своје седиште премести у

друга већа босанска војска и положај устаника постао је веома критичан. У то време док је Кара-Ђорђе са осталим сузбијао Хаџи-бега, прота Ненадовић одувлачећи преговоре задржавао је за неко време главну босанскую војску; но и при свем том Турци су излетали и страшно пљачкали околину; народ се поплани, па напусти своје војводе, а Мачва се и предаде Турцима. У том најодсуднијем часу, кад Турци на све стране паде села и потискују српску војску и народ доводе у највећи страх: да чак почиње сумњати и у искрене наmere својих вођа, кривећи их за насртaje Турске — у том одсудном часу излази Кара-Ђорђе у своју своју величини и *делима својим* доказује, да је драстар за тешки положај вође народног. Понито је сузбијо Хаџи-бега, он полази у Мачву и Потерију, па смрћу казни кметове, који се предадоше Турцима. Та строгост Кара-Ђорђева, који је знао „погубити тројицу за сачувати хиљадама“⁽¹⁾, тако подјествује на околину, да силен свет „нагрну као скакавац у логор,“ јер нико није смео изостати. Али док су Срби пре успели да

⁽¹⁾ Kallay B. Gesch. d Serben B. I. S. 511—512.

⁽²⁾ Ранке Л. (Ст. Новаковић), Србија и Турака у XIX в. стр. 97.

⁽¹⁾ Ненадовић М. Мемоари, стр. 176.

Београд, као што је по уговору обвездно. За кандидата за председника изборног суда бира г. Ђоку Стефановића бив. мин. правде; за изборне судије: г. г. Драг. Рајовића председника главне контроле, Петра Татића адвоката; за заменике: г. г. Милоша Трпезића, члана касације и Вучка Ђорђевића, начелника мин. правде. Пред овим судом да заступају општину београдску одборник г. Мих. Павловић, члан суда и општински правозаступник г. Мих. П. Живадиновић и председник надзорне комисије за трамвај и осветљење Т. М. Станојевић.

VI

Председник износи одбору на одобрење предлога суда за нивелисање и калдрмисање Чаранићеве, Краљевог трга и Узун Миркове улице.

По прочитању тога предлога ГБр. 270, одбор је решио,

да се Чаранићева, Краљев трг и Узун Миркова улица нивелишу и калдрмису полукоцкама од рипањскога камена, и да се за овај посао распише лиција у најкраћем року према условима, предрачуна и плановима, одобравајући за то потребан кредит.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 21. марта 1896. год. до 28. марта 1896. год.

допутовало 479. путника — одпутовало 449. путника.

Постојбина приспелих путника:

НОЛА		Из Србије	Аустро-Угарске	Бесне и Херцегов.	Дрие-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Германије	Велике Британије	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
МУЖИЧИХ	ЖЕНСКИХ														
442	30	347	86	5	2	4	9	6	2	1	7	—	—	8	2

Занимање путника:

Тешчи и економи	Занат-лије	Трговци	Чиновници и интелигенти	Интелиг. и војска	Ученици	Индустријац	Гостионичари	Шпеку-ланги и птиљари	Радници	Надни-чари	Слуге и келнери	Пролетаријат	У јавним локалима	У приват-ним ста-новима	Отпуш-талих
21	68	164	104	12	10	5	11	2	16	14	23	—	422	57	30

28. марта 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

потисну Хади-бега, Турци су попали 120 села, заробили на 7 000 људи и отерили на 8 000 разне марве. Ну и при свем том на тој страни, као што ћемо ниже видети, Срби овог пута остану победитељи, успев да сузбију и последњу навалу турску.

Док је Кара-Ђорђе строгим поступцима постигао и распиривао у народу стари ратоборни дух, и скупљао што више војске, не би ли очистио земљу од Турака; босански Турци, скупивши све своје сile у Шапцу под Кулин капетаном и другим поглавицама, живо су се спремали да по следњом одлучном битком распрште Србе. Они се упуте Београду. Предвиђајући то а журећи се да час пре сврши с њима и пође против нишевачке војске Кара-Ђорђе се утврди на Мишару близу Шапца. За време утврђивања Турци су га чешће нападали крајем јула 1806. Ти њихови напади буду одбијени. Најзад Турци у охлости својој заштити од Срба да им предаду оружје, што ови лаконички одбију.

Кара-Ђорђе, користећи се ранијим турским нападима, поред својих 7 000 људи одвоји 2 000 коњаника под Л. Лазаревићем и прикри их у селу Јабару са стране мишарског поља; да на дати знак нападну на Турке с леђа. Августа 1. кретале су се непрегледне масе — на 30 000 — турске војске к Мишару, а бесне хатлије цилитаху се по широком пољу мишарском, соколећи остале Турке на одсудну борбу са Србима.

Срби стоје у утврђеном шанцу и чекају да им се што више приближе. На дати знак проспу смртоносну успешну ватру, бијући све у месо. И већ се појављују нереди међу Турцима или их њихове поглавице осокољавају и поново снажно на ваљају. Срби непомични као стена обарају масе непријатеља који све то снажније надире; али кад Кара-Ђорђе топовском ватром даде знак прикривеној коњици српској да Турке с леђа нападне, и ови одморни навале у бој „сто громова да је ударило у Турке не би их грозније пре-

неразило, него што је овај изненадан напад смелога поп Луке“ и Турцима овлада велика забуна. У тој забуни излећу Срби из шанца са војводама и Кара-Ђорђем и јурише на Турке. Таљандије овако опишује Кара-Ђорђа: „Његова убојитост — сvi сведоци сведоче — била је неодољива. Тавно лице његово, у битци је светлост добијало, а његов громки глас грмио је као прави оркан. Он који је, онако висок, испао погрђен, у ватри се исправљао, и онда је био веран лик Србије — рекао би да представља и вековна јој понижења и њене крваве освете. Где год се појави овај страховити исполин; ту победа изгледа извесна — у тој мери улива он свима снаге и куражи.“ У борби изгубе цвет војске босанске са својим поглавицама, а остало се у нереду врати Шапцу.

(Наставиће се)

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 1-га до 15. Овог месеца

БИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		највећа дин. пр.	најмања дин. пр.
52844	Арпадика	18	16
104	Брашна кукурузна .	12	11
878	Брашна пшенична .	16	15
10513	Вина бела (од лит.)	60	50
49649	Вина црна (од лит.)	60	50
1340	Волова	45	40
177	Вуне не пране . . .	140	130
14774	Јабука	25	22
13671	Јечма	9	8 50
113	Кајмака	120	110
1966	Кожа јагњићних . .	—	—
1000	Крава	45	40
118200	Креча	3 60	3 20
16740	Кромпира	8	7
2373	Кудеље	70	60
19924	Кукуруза	8 10	7 50
234	Лоја тошљеног . . .	50	30
1591	Лука бела	40	30
7224	Лука црна	12	10
1190	Масти	100	90
64313	Овса	11 20	11
934	Ораја	40	35
9730	Пасуља	20	18
576242	Пшенице	12	11 60
50388	Ражи	9 70	9 50
100	Ракије ком. (од лит.)	—	—
7007	Ракије ком. меке „ .	45	35
1438	Ракије шљ. љуте „ .	1	90
59529	Ракије шљ. меке „ .	— 45	— 35
54278	Свиња дебелих . . .	55	45
1263	Свиња средњих . . .	40	35
112090	Сена	5	4
2222	Сира	70	60
13380	Сламе	3	2
4823	Сланине	3	50
50000	Угљена дрвеног . . .	8	7
500	Угљена каменог . . .	3	2 50
29460	Шишарке	— 10	—
2900	Шљива сувих	24	22
4200	Сукна	—	—
2970	Ужарије	—	—
5278	Јаја	—	—
	Раз ситнице	—	—